

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα 2/4/1997

Συνάντηση με τον Πρωθυπουργό της Αλβανίας Μπασκίμ Φίνο, ο οποίος πραγματοποιεί επίσκεψη εργασίας στη χώρα μας, είχε σήμερα στις 14.30, στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης.

Προηγήθηκε γεύμα εργασίας, στο οποίο παρεκάθησαν επίσης από αλβανικής πλευράς οι υπουργοί Εξωτερικών Αριάν Σταρόβα, Εσωτερικών Μπελούλ Τσέλο, Οικονομικών Άρμπεν Μάλαϊ, Βιομηχανίας και Εμπορίου Φώτος Δούκας, ο υφυπουργός Εξωτερικών Πάβλι Ζέρι και υπηρεσιακοί παράγοντες, από δε ελληνικής οι υπουργοί Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Αλέκος Παπαδόπουλος, Εξωτερικών Θεόδωρος Πάγκαλος, Δημόσιας Τάξης Γιώργος Ρωμαίος, ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, οι υφυπουργοί Εθνικής Άμυνας Δημήτρης Αποστολάκης και Εξωτερικών Γιάννος Κρανιδιώτης, ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού Νίκος Θέμελης, ο διευθυντής του διπλωματικού γραφείου του Πρωθυπουργού Πρέσβης Δημήτρης Καραϊτίδης και υπηρεσιακοί παράγοντες.

Μετά το γεύμα εργασίας, συνεχίστηκαν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο Πρωθυπουργών και των αντιπροσωπειών των δύο μερών. Με το πέρας των συνομιλιών (ώρα 17.45) οι Πρωθυπουργοί της Αλβανίας και της Ελλάδος Μπασκίμ Φίνο και Κώστας Σημίτης προέβησαν σε δηλώσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις δημοσιογράφων.

(Ανεπίσημη μετάφραση)

ΦΙΝΟ: Πρώτα θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ.Σημίτη για την πρόσκληση που απηύθυνε στην αλβανική αντιπροσωπεία και σ' εμένα, προκειμένου να επισκεφθούμε την Ελλάδα. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τον Έλληνα Πρωθυπουργό για την κατανόηση που επέδειξε απέναντι στην κρίση στην Αλβανία, καθώς και για την συμβολή της Ελλάδος, στο πλαίσιο της Ε.Ε, του ΟΑΣΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην αποστολή πολυεθνικής δύναμης

στην Αλβανία. Εκτιμούμε θετικά την αποστολή ελληνικών δυνάμεων στο πλαίσιο αυτής της πολυεθνικής δύναμης.

Από τη σημερινή συνάντηση εξασφαλίσαμε μια αρκετά καλή οικονομική βοήθεια και πίστωση ύψους 80 εκατομμυρίων δολλαρίων. Εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία, είναι ότι αφήσαμε ανοικτές για αύριο συναντήσεις μεταξύ των υπουργών Δημόσιας Τάξης, Οικονομικών, Εθνικής Οικονομίας, αλλά και συναντήσεις στο Υπουργείο των Εξωτερικών μεταξύ των υπουργών των δύο χωρών.

Επίσης η ελληνική κυβέρνηση θα προσφέρει τεχνική βοήθεια για τις εκλογές που θα πραγματοποιηθούν σύντομα στην Αλβανία, ούτως ώστε Έλληνες εμπειρογνώμονες να προσφέρουν την εμπειρία τους στους Αλβανούς συναδέλφους τους.

ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, με τον Πρωθυπουργό της Αλβανίας τον κ.Φίνο είχαμε μια πολύ φιλική συνομιλία, μια συνομιλία η οποία έγινε -θα μπορούσα να πω- σε εγκάρδια ατμόσφαιρα, όπου επικράτησαν η ειλικρίνεια και ο ρεαλισμός.

Είμαστε δύο χώρες, οι οποίες αυτή τη στιγμή έχουν κοινό στόχο: την αποκατάσταση μιας ομαλής πολιτικής εξέλιξης στην Αλβανία για να κατοχυρωθεί η ειρήνη και η σταθερότητα σε ολόκληρη την περιοχή.

Η Ελλάδα δήλωσε ότι είναι πρόθυμη να συνεργαστεί με την Αλβανία για την επίτευξη της πολιτικής ομαλοποίησης και να διαθέσει όσα μέσα μπορεί είτε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε στο πλαίσιο των διμερών επαφών. Προέχει για μας να υπάρχει ειρήνη και ομαλότητα στην Αλβανία και στην περιοχή. Εξετάσαμε μαζί την εξέλιξη της κατάστασης και συμφωνήσαμε απόλυτα σ' αυτά τα οποία είπε ο κ.Φίνο, ότι δηλαδή προτεραιότητες για την αλβανική κυβέρνηση είναι η αποκατάσταση της τάξης, η πολιτική ομαλότητα, η οικονομική ανόρθωση και η διεξαγωγή των εκλογών η οποία προβλέπεται τον Ιούνιο.

Εμείς, από την πλευρά μας, τονίσαμε ότι η διεξαγωγή των εκλογών, η ομαλή λειτουργία της Δημοκρατίας είναι κάτι το ιδιαίτερα σημαντικό και θα διευκολύνει τις όποιες προσπάθειες πρέπει να γίνουν σε άλλους τομείς.

Από τα θέματα τα οποία συζητήσαμε, θέλω να αναφέρω πρώτα το θέμα της οικονομικής συμπαράστασης. Η ελληνική κυβέρνηση έχει ήδη δηλώσει ότι θα χορηγήσει ένα δάνειο ύψους 20 δισεκατομμυρίων δραχμών. Θα αρχίσουν αμέσως

οι συνομιλίες για να συμφωνήσουμε πάνω σε διαδικασίες και να είναι δυνατή η εκταμίευση αυτού του δανείου όσο το δυνατόν ταχύτερα.

Στο πλαίσιο της Ε.Ε θα εξετάσουμε ποιές δυνατότητες οικονομικής βοήθειας υπάρχουν και θα πρέπει να παρασχεθεί αυτή η οικονομική βοήθεια.

Η ανθρωπιστική βοήθεια θα συνεχιστεί. Η Ελλάδα έχει ήδη προσφέρει και θα συνεχίσει να προσφέρει και συζητήσαμε τους καλύτερους τρόπους συντονισμού των δικών μας υπηρεσιών και των υπηρεσιών της Αλβανίας για το πού θα πάει αυτή η βοήθεια και πώς θα πάει στους ανθρώπους και στις περιοχές που έχουν περισσότερη ανάγκη.

Συζητήσαμε το θέμα της συνοδευτικής δύναμης η οποία θα ενισχύσει την παρουσία των συμβούλων της Ε.Ε. Η Ελλάδα είναι γνωστό ότι θα συμμετάσχει σ' αυτή τη συνοδευτική δύναμη. Πιστεύουμε ότι (και η αλβανική κυβέρνηση είναι της ίδιας άποψης) η συνοδευτική αυτή δύναμη θα πρέπει να εξασφαλίσει την πρόσβαση προς την Αλβανία από περισσότερες πλευρές και σε περισσότερες περιοχές, για να είναι ελεύθερη η κυκλοφορία και να μπορεί να φθάσει η όποια ανθρωπιστική βοήθεια το ταχύτερο δυνατόν.

Συζητήσαμε την τεχνική βοήθεια για την ανασυγκρότηση των ενόπλων δυνάμεων και της αστυνομίας της Αλβανίας. Το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης θα έχουν επαφές με το αντίστοιχο (που είναι ένα) υπουργείο στην Αλβανία, για να δούν αυτά τα θέματα και ήδη εκκρεμεί μια πρόσκληση του κ. Τσοχατζόπουλου προς τον ομόλογό του να επισκεφθεί την Ελλάδα.

Εξετάσαμε και τα θέματα των λαθρομεταναστών. Συμφωνήσαμε ότι θα πρέπει να υπάρξουν έλεγχοι οι οποίοι θα παρεμποδίσουν την μαζική είσοδο λαθρομεταναστών στην Ελλάδα γιατί αυτό θα μας παρεμποδίσει στην προσπάθεια την οποία κάνουμε να βοηθήσουμε την Αλβανία μέσα στην Αλβανία. Και επαναλάβαμε ότι πρέπει να υπάρχει μια στενή συνεργασία που ήδη υπάρχει, αλλά πρέπει να επεκταθεί ανάμεσα στις αλβανικές και στις ελληνικές αρχές για να παρακολουθηθεί το φαινόμενο. Και ταυτόχρονα αναφέραμε ότι θα υπάρξουν και ρυθμίσεις για την εποχική απασχόληση Αλβανών στην Ελλάδα.

Τέλος, θέλω να αναφέρω το θέμα της τεχνικής βοήθειας. Ο κ. Φίνος σας ανέφερε ήδη ότι είμαστε πρόθυμοι να συνδράμουμε την αλβανική κυβέρνηση για τη διεξαγωγή των εκλογών από άποψη τεχνική. Είμαστε επίσης πρόθυμοι να

συνδράμουμε την αλβανική κυβέρνηση σε όλα τα θέματα τα οποία αφορούν τη λειτουργία των θεσμών.

Εμείς πιστεύουμε ότι η συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών μας η οποία υπήρξε μέχρι στιγμής μια συνεργασία καλή, μπορεί να επεκταθεί. Μπορεί να επεκταθεί ιδίως, γιατί -όπως διαπιστώσαμε- δεν υπάρχουν προβλήματα σχετικά με την ελληνική μειονότητα. Επανειλημμένα, στη διάρκεια της συζήτησης, η αλβανική πλευρά διαβεβαίωσε ότι θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα (και λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα) για την προστασία της ελληνικής μειονότητας και δεν πρόκειται να υπάρξουν διαχωρισμοί και διακρίσεις.

Πιστεύω ότι η επίσκεψη αυτή μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στο να υπάρξει πιο γρήγορη προσφορά από την Ελλάδα και τις άλλες χώρες της Ε.Ε, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα. Να συμβάλει ώστε να βοηθήσουμε τη γείτονα χώρα να περάσει την κρίση, η οποία υπάρχει σήμερα εκεί. Υπάρχουν προβλήματα. Κανείς δεν το αμφισβητεί, αλλά όλα τα προβλήματα μπορούν να επιλυθούν. Και εμείς χαιρόμαστε ότι μπορούμε να συμβάλουμε στην επίλυσή τους.

Σας ευχαριστώ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η ερώτησή μου απευθύνεται στον Αλβανό Πρωθυπουργό: Σχετικά με την προ ημερών παρεξήγηση που είχε δημιουργηθεί με την επίσκεψη του κ.Κρανιδιώτη στην Αλβανία, θα θέλαμε να μας πείτε την άποψή σας. Επίσης, θα θέλαμε να μας πείτε για την ελληνική συμβολή στην επίλυση της κρίσης ... (η ερώτηση δεν ακούγεται ευκρινώς)

ΦΙΝΟ: Επρόκειτο περί διπλωματικού τεχνικού λάθους στο οποίο έδωσα λύση με τον κ.Κρανιδιώτη μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας. Το γεγονός ότι ανταποκρίθηκα αμέσως στην πρόσκληση του κ.Σημίτη να επισκεφθώ την Ελλάδα, δείχνει άλλη μια φορά ότι η κυβέρνηση εθνικής συμφιλίωσης είναι έτοιμη και ανοίγει μια νέα σελίδα στις σχέσεις της με την Ελλάδα. Δεν θα υπάρξουν ποτέ παρεξηγήσεις.

ΣΗΜΙΤΗΣ: Θα προσέθετα κι εγώ να μην 'μεγιστοποιούμε κάποια θέματα. Θα υπάρχουν πάντα κάποια θέματα τα οποία μπορεί να προκύψουν. Αυτά θα τα κρατάμε στην πραγματική τους διάσταση. Και θέλω να επαναλάβω ότι η σχέση μας είναι ιδιαίτερα καλή, ιδιαίτερα φιλική.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η ερώτησή μου απευθύνεται στον Πρωθυπουργό της Αλβανίας: Χθές ο Πρόεδρος Μπερίσα δήλωσε ότι η κυβέρνηση Φίνο δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια της χώρας. Συμμερίζεστε τη θέση του Αλβανού Προέδρου; Και επίσης θα ήθελα να μας πεί ο κ.Φίνο εάν πρέπει να παραιτηθεί ο Πρόεδρος Μπερίσα και ακόμα εάν κάτω από αυτές τις συνθήκες μπορούν να γίνουν εκλογές στην Αλβανία.

ΦΙΝΟ: Πρώτον, θα έλεγα ότι η κυβέρνηση εθνικής συμφιλίωσης έχει μόνο δεκαεπτά μέρες που ανέλαβε το έργο της. Δεύτερον, είναι δέκα τα πολιτικά κόμματα που υπέγραψαν μαζί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μια συμφωνία για το σχηματισμό αυτής της κυβέρνησης. Τρίτον, δεν έχω ακούσει τη δήλωση του Προέδρου μου. Και τέταρτον, δεν ελπίζω ότι μπορούμε να αποκαταστήσουμε τόσο γρήγορα, για δεκαεπτά μέρες, την τάξη. Με τον συνάδελφό μου τον κ.Τσέλο που είναι υπουργός Εσωτερικών και ο οποίος ανήκει στο κόμμα του κ.Μπερίσα, συνεργαζόμαστε πολύ καλά. Άλλωστε, ο κ.Τσέλο μετέχει στις συνομιλίες με την ελληνική κυβέρνηση, είναι μέλος της αλβανικής αντιπροσωπείας. Πιστεύω ότι εκφράζω και την άποψή του. Όμως, σας επαναλαμβάνω πως είναι λίγο δύσκολο να αποκατασταθεί μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, δηλαδή μέσα σε δεκαεπτά μέρες, η τάξη. Γι' αυτό και ζητούμε ευρεία υποστήριξη από τις Ευρωπαϊκές χώρες, κυρίως από Ιταλία και Ελλάδα. Δεν πιστεύω ότι θα υπήρχε κάποια άλλη κυβέρνηση που θα μπορούσε να αποκαταστήσει σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα την τάξη.

Ως προς το δεύτερο ερώτημά σας σχετικά με την παραίτηση του Προέδρου, έχω δηλώσει ανοικτά τη θέση μου, ως Πρωθυπουργός της κυβέρνησης εθνικής συμφιλίωσης: Εμείς σεβόμαστε τους θεσμούς. Τασσόμαστε υπέρ της μη ανάμειξης ο ένας στο έργο του άλλου, δηλαδή μεταξύ των δύο θεσμών, του Προέδρου από τη μία και της κυβέρνησης εθνικής συμφιλίωσης από την άλλη. Δηλαδή, δεν είναι αντικείμενο αυτής της κυβέρνησης. Είναι αντικείμενο του ίδιου του Προέδρου Μπερίσα και των πολιτικών κομμάτων στην Αλβανία.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Σχετικά με το δάνειο που θα χορηγήσει η Ελλάδα προς την Αλβανία ...

ΣΗΜΙΤΗΣ: Θ' αρχίσουν αύριο οι συνομιλίες, ώστε ν' αρχίσει η εκταμίευση το ταχύτερο δυνατόν.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Θα ολοκληρωθεί η εκταμίευσή του, πριν από τις εκλογές του Ιουνίου; Και πέραν αυτού του δανείου, συμφωνήθηκε να υπάρξει και άλλη οικονομική βοήθεια;

ΣΗΜΙΤΗΣ: Όσον αφορά το πρώτο σκέλος της ερώτησης, εξαρτάται από το τί θα συμφωνηθεί ως αντικείμενο του δανείου. Έχουμε δηλώσει ότι αυτό το δάνειο θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για περισσότερους σκοπούς, κυρίως αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και διαδικασίες. Θα τα εξετάσουν οι αρμόδιοι Υπουργοί και θα δούμε. Εμείς θέλουμε να βοηθήσουμε το ταχύτερο δυνατόν.

Όσον αφορά την ευρύτερη οικονομική βοήθεια, είπα ότι αυτό θα πρέπει να συζητηθεί και στο πλαίσιο της Ε.Ε για να προχωρήσουμε. Και εμείς υποσχθήκαμε ότι θα κάνουμε κάθε τι το δυνατό, ώστε να έχει ισχυρή παρουσία η Ε.Ε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η ερώτησή μου απευθύνεται στον Αλβανό Πρωθυπουργό: Σχετικά με την πολυεθνική δύναμη στην Αλβανία θα θέλαμε να μας πείτε πού θα αναπτυχθεί και ποιά θα είναι τα καθήκοντά της. Επίσης θα θέλαμε να μας πείτε για τους επικεφαλής των μυστικών υπηρεσιών ...

ΦΙΝΟ: Εμείς, ως κυβέρνηση, έχουμε τονίσει την άποψή μας πως δεχόμαστε ευμενώς αυτή την πολυεθνική δύναμη, η οποία θα αναπτυχθεί στα δύο κυριότερα λιμάνια και στο αεροδρόμιο των Τιράνων. Θα ελέγχει επίσης όλους τους οδικούς άξονες που συνδέουν το Βορρά με το Νότο. Ταυτόχρονα θα συνοδεύει μαζί με την αλβανική αστυνομία την οικονομική βοήθεια που θα διοχετεύεται στις περιοχές που έχουν υποστεί ζημιές.

Για τη δεύτερη ερώτηση: Σημασία έχει ότι ο πρώην πρόεδρος και ο πρώην αντιπρόεδρος της SIC έχουν φύγει. Η κυβέρνηση λαμβάνει μέτρα για τη ριζική αναδιάρθρωση της SIC. Υπέβαλα κάποια πρόταση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και μετά από μια εβδομάδα η απάντησή του ήταν αρνητική. Μόλις επιστρέψω αύριο στα Τίρανα και μετά από διαβουλεύσεις με τις πολιτικές δυνάμεις της χώρας μου, θα προτείνω στον Πρόεδρο Μπερρισα ένα νέο όνομα για αρχηγό των μυστικών υπηρεσιών. Ελπίζω αυτή τη φορά να μην πεί όχι.

ΣΗΜΙΤΗΣ-ΦΙΝΟ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.

Στη συνέχεια, ο Πρωθυπουργός της Αλβανίας έγινε δεκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κων/νο Στεφανόπουλο (ώρα 19.00) και κατόπιν είχε συνάντηση με αντιπροσωπεία Αλβανών που ζούν εδώ στην Ελλάδα (ώρα 20.30). Στις 21.30 ο υφυπουργός Εξωτερικών Γιάννος Κρανιδιώτης παρέθεσε δείπνο στον Αλβανό Πρωθυπουργό.

Αύριο (Πέμπτη 3 Απριλίου) ο κ.Φίνο θα έχει συνάντηση στις 9.30 το πρωί με Έλληνες επιχειρηματίες, στις 10.30π.μ. θα συναντηθεί με τον υπουργό Εξωτερικών Θεόδωρο Πάγκαλο, στις 11.30π.μ. με τον υπουργό Δημόσιας Τάξης Γιώργο Ρωμαίο και στις 12.30 μ.μ. με τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης Κώστα Καραμανλή.

Επίσης αύριο θα υπάρξουν συναντήσεις του Αλβανού υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας Φώτου Δούκα με την υπουργό Ανάπτυξης Βάσω Παπανδρέου και του υπουργού Οικονομικών Άρμπεν Μάλαϊ με τον υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας Αλέκο Μπαλτά.